BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TRƯỜNG ĐẠI HỌC SỬ PHẠM KỸ THUẬT THÀNH PHÓ HÒ CHÍ MINH

CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỬU KHOA HỌC CẮP TRƯỜNG

HIỆU CHỈNH MÁY ĐO MÀU KÍCH THÍCH 3 THÀNH PHẦN

Ш

MÃ SÓ: T2013 - 187

Tp. Hồ Chí Minh, 2013

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

BÁO CÁO TỔNG KẾT ĐỂ TÀI KH&CN CẤP TRƯỜNG

HIỆU CHỈNH MÁY ĐO MÀU KÍCH THÍCH 3 THÀNH PHẦN Mã số: T2013-187

Chủ nhiệm đề tài: ThS. Cao Xuân Vũ

TP. HCM, 12/2013

TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KỸ THUẬT THÀNH PHÓ HỎ CHÍ MINH KHOA IN & TRUYỀN THÔNG

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Tp. HCM, Ngày tháng năm

THÔNG TIN KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thông tin chung:

- Tên đề tài: Hiệu chỉnh máy đo màu kích thích 3 thành phần
- Mã số: T2013-187
- Chủ nhiệm: ThS. Cao Xuân Vũ
- Cơ quan chủ trì: Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TPHCM
- Thời gian thực hiện: 01/2013 -12/2013

2. Mục tiêu:

- Tìm hiểu về màu sắc và các nguyên lý đo màu
- Chế tạo máy đo màu kích thích 3 thành phần
- Tập hợp mẫu đo màu và tìm ma trận hiệu chinh máy đo màu

3. Tính mới và sáng tạo:

 Tập hợp mẫu là tất cả bảng màu của Pantone mới nhất 2013 được đo bằng máy đo màu Il Color

4. Kết quả nghiên cứu:

 Úng dụng MatLab và mạng thần kinh nhân tạo đã tìm ra ma trận hiệu chính máy đo màu TCS3200

5. Sản phẩm:

Ma trận 3x3 hiệu chính ma trận tương ứng với nguồn sáng chuẩn D65/D50

6. Hiệu quả, phương thức chuyển giao kết quả nghiên cứu và khả năng áp dụng:

Kết quả là cơ sở để nâng cao chất lượng các máy đo màu.

Trưởng Đơn vị (ký, họ và tên) Chủ nhiệm đề tài (ký, họ và tên)

INFORMATION ON RESEARCH RESULTS

1. General information:

Project title: Calibrated Tristimulus colorimeter

Code number: T2013-187

Coordinator: M.E Cao Xuan Vu

Implementing institution: Ho Chi Minh University of Technical Education

Duration: from 01/2013

2. Objective(s):

to 12/2013

- Learn about color and color measurement principles

- Manufacturing Tristimulus colorimeter

Define matrix correction

3. Creativeness and innovativeness:

Sample collection is built on Pantone 2013

4. Research results:

Using artificial neural networks to find the matrix correction

5. Products:

Corection matrix corresponding to the light source D65/D50

6. Effects, transfer alternatives of reserach results and applicability:

DANH MỤC CÁC HÌNH VỀ

CHƯƠNG 1: Tổng quan về lý thuyết màu.	
Hình 1.1: Vòng tròn màu của Newton	13
Hình 1.2: Vòng tròn màu của Goethe	14
Hình 1.3: Phổ của ánh sáng	15
Hình 1.4: Cấu tạo bên trong của mắt	16
Hình 1.5: Cấu trúc võng mạc	17
Hình 1.6: Đường cong hấp thụ của các tế bào hình nón loại R, G, B tr	ong
vùng phổ khả kiến	17
Hình 1.7: Cơ chế nhìn màu của mắt	18
Hình 1.8: Hỗn hợp màu cộng	19
Hình 1.9: Hỗn hợp màu trừ	20
Hình 1.10: Tông màu	20
Hình 1.11: Độ bão hòa màu	21
Hình 1.12: Độ sáng	21
Hình 1.13: Nhiệt độ màu của một vài nguồn chiếu sáng tự nhiên và nhân	
ąo	23
Hình 1.14: Một số nguồng sáng chuẩn	24
Hình 1.15: Một số nguồn sáng huỳnh quang	25
Hình 1.16: Thực nghiệm quan sát	26
Hình 1.17: Hàm tổng hợp màu CIERGB 1931 với một phần âm	28
Hình 1.18: Không gian màu 3 chiều mô tả màu F và biểu đồ màu	29
Hình 1.19: Biểu đồ màu CIE RGB 2 chiều	30
Hình 1.20: Hàm tổng hợp màu CIEXYZ	
Hình 1.21: Biểu đồ màu	32
fình 1.22: Hệ tọa độ màu Yxy	32
lình 1.23: Ba cặp màu thành phần	
lình 1.24: Biểu đồ giản lược dùng để mô tả hệ màu CIELAB	34
lình 1.25: Biểu thị sự sai biệt màu trong không gian màu CIELAB	35

Năm 1860, James Clerk Maxwell đã khảo sát việc sử dụng ba thành phần cơ bản của màu và nhận ra rằng không có sự kết hợp trộn giữa 3 thành phần màu cơ bản có thể tái tạo lại toàn bộ vùng màu nhận biết được. Những nghiên cứu của ông có thể xem là những nền mỏng cơ bản của các máy đo màu hiện đại.

Năm 1931, Ủy Ban Quốc Tế Về Chiếu Sáng đã đưa ra chuẩn CIE được sử dụng trong các ứng dụng công nghệ, kĩ thuật. Năm 1964, người ta thay đổi một ít ở chuẩn này, các trạng thái thay đổi trong đường viền biểu diễn độ bão hòa của màu, càng xa màu trắng độ bão hòa càng cao. Năm 1976, người ta lại một lần nữa thay đổi bản sắc ký, vì thế màu trắng xuất hiện ở chính giữa, đường cong mới được sử dụng chính là đáp ứng thực của mắt người.

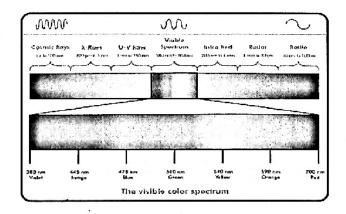
1.2. Cơ chế nhìn màu của mắt

1.2.1. Ánh sáng

Để có thể hiểu một cách sâu sắc về hiện tượng màu sắc ta phải xét bản chất của ánh sáng. Bởi vì nếu không có ánh sáng thì ta sẽ không thấy được màu sắc. Ánh sáng là bức xạ điện từ lan truyền trong chân không với tốc độ 3.10^8 m/s. Mặt trời là một nguồn sáng sơ cấp. Mặt trời phát ra bức xạ có bước sóng trãi rộng từ vùng có bước sóng cực ngắn của tia gamma được phát ra bởi các vật liệu phóng xạ cho đến bước sóng vô tuyến (bước sóng dài cỡ hàng Km). Tuy nhiên mắt của chúng ta chỉ có thể cảm nhận` được một khoảng bước sóng rất nhỏ dưới dạng màu của ánh sáng.

Vùng bức xạ này được gọi là vùng bước sóng nhìn thấy hay bức xạ khả kiến, có bước sóng trãi từ khoảng 400nm đến khoảng 750nm. Bao gồm các màu đó, cam, vàng; lục, lam, chàm, tím.

Sự tổng hợp tất cả các màu trong vùng quang phổ khả

Hình 1.3: Vùng phổ của ánh sáng

